

ด่วนที่สุด

ที่ รง ๐๓๐๗/ พ.ศ.๒๕๖๑

ศก. 295
วันที่ 4 ก.ค. 59
เวลา 17.30 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 10403 ลจค
- 4 ก.ค. 2559 17.30

กระทรวงแรงงาน
ถนนมิตรไมตรี ดินแดง
กทม. ๑๐๔๐๐

๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว กัมพูชา

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สรุปผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน (กนร.) ครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๙
๒. สรุปผลการประชุมคณะกรรมการพิจารณาการทำงานของคนต่างด้าว ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙
๓. ขั้นตอนการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว

ด้วยกระทรวงแรงงาน ขอเสนอเรื่อง การแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว กัมพูชา มาเพื่อคณะรัฐมนตรีรับทราบและพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงแรงงานได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ กฎกระทรวงกำหนดระยะเวลาการหักเงินค่าจ้างเพื่อนำส่งเข้ากองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักร พ.ศ.๒๕๕๘ กำหนดให้นายจ้างเริ่มหักเงินค่าจ้างจากลูกจ้างเพื่อนำส่งเข้ากองทุนฯ ในวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป แต่เนื่องจากสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน ประกอบกับปัญหาในด้านต่างๆ ที่ประสบอยู่ เช่น ปัญหาการทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU) หรือปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน จึงยังไม่สมควรที่จะหักเงินค่าจ้างจากลูกจ้างเพื่อนำส่งเข้ากองทุนฯ ในช่วงเวลานี้

๑.๒ กระทรวงแรงงานได้เสนอแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว และปัญหาส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้องเนื่องจากปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ปัญหาการทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ เพื่อบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของแรงงานต่างด้าวที่ต้องรับภาระค่าใช้จ่าย เนื่องจากการถูกหักเงินค่าจ้างเพื่อนำส่งเข้ากองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักร

๒.๒ เพื่อให้การจัดทำทะเบียนประวัติ และการอนุญาตทำงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๒.๓ เพื่อการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวอย่างเป็นระบบ

๒.๔ เพื่อแก้ไขปัญหการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวและปัญหาส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้องเนื่องจากปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน การทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU)

๓. ความเร่งด่วน...

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๓.๑ กฎกระทรวงกำหนดระยะเวลาการหักเงินค่าจ้างเพื่อนำส่งเข้ากองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักร พ.ศ.๒๕๕๘ กำหนดให้นายจ้างเริ่มหักเงินค่าจ้างจากลูกจ้างเพื่อนำส่งเข้ากองทุนฯ ในวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๙ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงขยายระยะเวลาการหักเงินค่าจ้างฯ ให้มีผลครอบคลุมตั้งแต่วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

๓.๒ ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับค่านิยมด้านแรงงาน ปัญหาการทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU) เป็นปัญหาที่สำคัญซึ่งจะต้องแก้ไขโดยเร็ว

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ รับทราบเรื่องที่มีความสำคัญ ๔ เรื่อง ดังนี้

๔.๑.๑ แนวทางแก้ไขปัญหาการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ โดยการปรับปรุงขั้นตอนการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว

๔.๑.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากำหนดเงื่อนไขการอนุญาตให้แรงงานต่างด้าวเปลี่ยนไปทำงานกับนายจ้างรายใหม่

๔.๑.๓ แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ติดตามของแรงงานต่างด้าวและบุตรของแรงงานต่างด้าวที่เกิดในประเทศไทย

๔.๑.๔ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๘๘ และคณะกรรมการกร่างกฎหมาย

๔.๒ พิจารณาให้ความเห็นชอบ ๓ เรื่อง ดังนี้

๔.๒.๑ ขยายระยะเวลาการหักเงินค่าจ้างจากลูกจ้างเพื่อนำส่งเข้ากองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักรเป็นเวลา ๒ ปี ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๑ และให้เริ่มหักเงินค่าจ้างจากลูกจ้างเพื่อนำส่งเข้ากองทุนฯ ในวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ เป็นต้นไป ทั้งนี้ การขยายระยะเวลาการหักเงินค่าจ้างจากลูกจ้างเพื่อนำส่งเข้ากองทุนฯ จะต้องออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดระยะเวลาดังกล่าว

๔.๒.๒ จัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงาน และส่งกลับแรงงานต่างด้าวตามแนวชายแดน

๔.๒.๓ จัดตั้งศูนย์ร่วมบริการช่วยเหลือแรงงานต่างด้าว

๕. ผลกระทบ

๖. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๖.๑ ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาล

๖.๒ งบประมาณจากต้นสังกัดของแต่ละหน่วยงานที่ร่วมดำเนินการ

๖.๓ กองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักร

๗. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ คณะกรรมการนโยบายการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน (กนร.) ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน อาทิ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงสาธารณสุข กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุม

ศ. นิคม จันทรวิทุร ชั้น ๕ อาคารกระทรวงแรงงาน โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เป็นประธานที่ประชุมได้พิจารณาให้ความเห็นชอบแนวทางแก้ไขปัญหาการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เห็นชอบการจัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและส่งกลับแรงงานต่างด้าวตามแนวชายแดน และจัดตั้งศูนย์ร่วมบริการช่วยเหลือแรงงานต่างด้าว และมีมติรับทราบการขยายระยะเวลาการหักเงินค่าจ้างจากลูกจ้างเพื่อนำส่งเข้ากองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักรเป็นเวลา ๒ ปี ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๑ และการแต่งตั้งคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๗.๒ คณะกรรมการพิจารณาการทำงานของคนต่างด้าว ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธานผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงสาธารณสุข รวมถึงผู้แทนองค์กรนายจ้าง ผู้แทนองค์กรลูกจ้าง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ได้ประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙ มีมติเห็นชอบให้ขยายระยะเวลาการหักเงินค่าจ้างจากลูกจ้างเพื่อนำส่งเข้ากองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักรออกไปอีก ๒ ปี ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๑ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๘. ขอบกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๘.๑ พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑

๘.๒ กฎกระทรวงกำหนดระยะเวลาการหักเงินค่าจ้างเพื่อนำส่งเข้ากองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๘

๙. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงแรงงานขอให้คณะรัฐมนตรีรับทราบ และพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้

๙.๑ รับทราบเรื่องที่มีความสำคัญ ๔ เรื่อง ดังนี้

๙.๑.๑ แนวทางแก้ไขปัญหาการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ โดยให้แรงงานไปชำระค่าธรรมเนียมการตรวจสุขภาพ และประกันสุขภาพ ณ โรงพยาบาลที่กำหนด และนำใบเสร็จรับเงิน พร้อมใบนัดตรวจสุขภาพมาแสดงเพื่อจดทะเบียน ณ ศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) และขอความร่วมมือให้กระทรวงมหาดไทย โดยกรมการปกครอง และกรุงเทพมหานคร ดำเนินการจัดทำทะเบียนประวัติ และออกบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย (บัตรสีชมพู) กระทรวงแรงงานโดยกรมการจัดหางานจะพิจารณาอนุญาตทำงานไปพลางก่อน

ทั้งนี้ ให้แรงงานชำระค่าธรรมเนียมการตรวจสุขภาพ และประกันสุขภาพ ภายในวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นวันสุดท้ายของการจดทะเบียน หากพ้นกำหนดแรงงานจะไม่สามารถจดทะเบียน และขออนุญาตทำงานได้ จึงขอความร่วมมือกระทรวงสาธารณสุข รับชำระค่าตรวจสุขภาพ ประกันสุขภาพ ภายในวันดังกล่าว และขอความร่วมมือให้กระทรวงมหาดไทยโดยกรมการปกครอง และกรุงเทพมหานคร รับเรื่องในวันสุดท้ายไว้ทั้งหมด เพื่อออกบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย (บัตรสีชมพู) และให้กระทรวงแรงงานโดยกรมการจัดหางานอนุญาตทำงานจนครบทุกรายที่รับเรื่องไว้ ที่ผ่านมาใช้เวลาประมาณ ๑๕ วัน ต่อมาเมื่อทราบผลการตรวจสุขภาพ ขอให้โรงพยาบาลที่รับตรวจสุขภาพแจ้งผลการตรวจไปยังสำนักงานจัดหางานจังหวัด หรือสำนักจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑ - ๑๐ โดยแยกผลการตรวจสุขภาพ (ใบรับรองแพทย์) ของแรงงานต่างด้าวที่เป็นโรคต้องห้าม

ออกจากผลตรวจสุขภาพของแรงงานที่ปกติ เพื่อความสะดวกในการยกเลิกบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย (บัตรสีชมพู) และใบอนุญาตทำงาน

๙.๑.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากำหนดเงื่อนไขการอนุญาตให้แรงงานต่างด้าวเปลี่ยนไปทำงานกับนายจ้างรายใหม่

๙.๑.๓ แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาผู้ติดตามของแรงงานต่างด้าวและบุตรของแรงงานต่างด้าวที่เกิดในประเทศไทย

๙.๑.๔ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๘๘ และคณะกรรมการกร่างกฎหมาย

๙.๒ พิจารณาให้ความเห็นชอบ ๓ เรื่อง ดังนี้

๙.๒.๑ ขยายระยะเวลาการหักเงินค่าจ้างจากลูกจ้างเพื่อนำส่งเข้ากองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักรเป็นเวลา ๒ ปี ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ และให้เริ่มหักเงินค่าจ้างจากลูกจ้างเพื่อนำส่งเข้ากองทุนฯ ในวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ เป็นต้นไป ทั้งนี้ ให้กระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงเพื่อรองรับการขยายระยะเวลาการหักเงินค่าจ้างจากลูกจ้างเพื่อนำส่งเข้ากองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักร

๙.๒.๒ จัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงาน และส่งกลับแรงงานต่างด้าวตามแนวชายแดน

(๑) การกิจของศูนย์ฯ

(๑.๑) อบรม ให้ความรู้ในด้านต่างๆ โดยเฉพาะในเรื่องสัญญาจ้างเพื่อเป็นข้อมูลการทำงาน และการใช้ชีวิตในประเทศไทย รวมถึงการใช้ชีวิตในประเทศของตนเมื่อทำงานครบสัญญาจ้าง

(๑.๒) ตรวจ คัดกรอง แรงงานต่างด้าวว่ามีนายจ้างจริงตรงตามสัญญาจ้าง ไม่ได้ถูกชักจูง หรือถูกหลอกลวง และมีความพร้อมที่จะทำงาน ก่อนอนุญาตให้เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศ

(๑.๓) เป็นจุดพักรอแรงงานต่างด้าวเดินทางกลับประเทศกรณีแรงงานเดินทางกลับปกติ ซึ่งแยกจากกรณีที่ถูกดำเนินคดี หรือถูกส่งตัวกลับ ซึ่งเป็นการกิจของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

(๑.๔) อื่นๆ ตามที่อธิบดีกรมการจัดหางานกำหนด

(๒) การจัดตั้งศูนย์ฯ

ให้อธิบดีกรมการจัดหางาน จัดตั้งศูนย์ฯ บริเวณชายแดนฝั่งไทยด้านเมียนมา ลาว และกัมพูชา ณ สถานที่ที่เหมาะสมเพื่อปฏิบัติการกิจดังกล่าว โดยให้ใช้งบประมาณจากกองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักร สำหรับในขั้นต้นให้จัดตั้งศูนย์ฯ ในจังหวัดตาก จังหวัดหนองคาย และจังหวัดสระแก้ว

(๓) องค์ประกอบ

ให้มีผู้ปฏิบัติงานภายในศูนย์ฯ จำนวนทั้งสิ้น ๒๕ คน ประกอบด้วย

(๓.๑) จัดหางานจังหวัดปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าศูนย์ฯ

(๓.๒) ข้าราชการซึ่งจัดหางานจังหวัดมอบหมายเป็นรองหัวหน้าศูนย์ฯ

(๓.๓) เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานภายในศูนย์ฯ จำนวน ๒๓ คน แบ่งเป็น

(๓.๓.๑) ฝึกอบรม จำนวน ๗ คน

(๓.๓.๒) บันทึก/จัดทำข้อมูล จำนวน ๑๐ คน

(๓.๓.๓) ตรวจสอบเอกสาร จำนวน ๓ คน

(๓.๓.๔) จัดการงานทั่วไป ๑ คน

(๓.๓.๕) แม่บ้านทำความสะอาด ๒ คน

ทั้งนี้...

ทั้งนี้ ให้กระทรวงแรงงาน โดยกรมการจัดหางานสามารถปรับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ได้ตามความเหมาะสม และให้จ้างเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานภายในศูนย์เพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

๙.๒.๓ จัดตั้งศูนย์ร่วมบริการช่วยเหลือแรงงานต่างด้าว

(๑) ภารกิจของศูนย์ฯ

ทำหน้าที่ให้คำแนะนำ บริการ รับทราบปัญหา โดยเฉพาะปัญหาด้านแรงงาน สำหรับปัญหาอื่นๆ อาจประสานหน่วยงานเพื่อเข้ามาให้ความช่วยเหลือ หรือส่งต่อให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องพิจารณาให้ความช่วยเหลือต่อไป

(๒) การจัดตั้งศูนย์ฯ

ให้อธิบดีกรมการจัดหางาน จัดตั้งศูนย์ฯ ในจังหวัดต่างๆ ที่เห็นว่าเหมาะสม โดยให้ใช้งบประมาณจากกองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักร

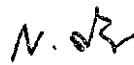
(๓) องค์ประกอบ

หน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน องค์การพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคประชาสังคมที่ทำงานเกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าว และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยให้จัดหางานจังหวัดปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าศูนย์ ทำหน้าที่ประสานความร่วมมือ ควบคุม กำกับดูแลความเรียบร้อยของศูนย์ฯ และให้จ้างเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานได้ตามความจำเป็น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบและพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ศิริชัย ดิษฐกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

กรมการจัดหางาน

สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๑๗๓๐